

Társulati ügyek.

XIX.) Választmányi ülés

1868. december 6-án.

Elnök: Sztoczek József.

A titkár megemlíti, hogy a múlt gyűlésben tárgyalt nyomdai számla csakugyan még egészen fizetetlen — Szomorú tudomásul van. A tartozás a pénztár állásához mért részletekben lesz törlesztendő.

A választmány elrendeli, hogy az alapszabályok 10. §-a értelmében azon tagoknak, kik a tagdíjfizetéssel hátralékban vannak, a tartozás első évére szóló nyugta utánvételes levélben küldessék meg. A választmány e határozata a foga-

natosítás előtt a napi lapokban közzéteendő. — E határozat teljesítésével az első titkár bizatik meg.

Az ügyrendi javaslat elkészítése és az alapszabályok előzetes revisiójára Than Károly elnökle alatt Kondor Gusztáv, Jármay Gusztáv, Szily Kálmán és Wartha Vincze tagokból álló bizottság küldetik ki, azon megbizással, hogy javaslatukat a legközelebbi választmányi ülés elé terjesszék.

XX.) Szakgyűlés.

1868. december 16-án.

Elnök: Sztoczek József.

Titkár bejelenti Dr. Balassa János rendes tag halálát; mire az elnök fölkeri a jelenlevőket, hogy az elhunyt emléke iránti kegyeletnek már ez alkalommal is kifejezést adandó, emelkedjenek föl helyeikről. — Megtörténik.

Szabó József előadást tart a haladásról a forraszcsoi kísérletekben, mi közben többérdekes kísérletet beismutat.

Elnök megismerteti a Siemens gépeknek azt a példányát, mely 1867-ben a párisi világkiállításon a figyelmet oly nagy mértékben magára vonta.

Wartha Vincze bemutat egy igen egyszerű szerkezetű készüléket, melynek segítségével a petróleumot világító gáz gyanánt lehet használni.

XXI.) Szakgyűlés.

1869. január 8-án.

Elnök: Than Károly, később Jedlik Ányos, végre Sztoczek József.

Titkár bemutatja a Természettudományi közlöny első füzétét.

Titkár jelenti, hogy a miskolci orvos- és gyógyszerészi egylet a társulatot

a január 10-én Balassa János emlékére tartandó gyász-ünnepélyre meghívta. — Későn érkezvén e meghívás, a társulat a gyász-ünnepélyen nem képviselhető magát. E megemlékezést azonban szíves köszönettel fogadja.

S z i l y K á l m á n a *Holtz-féle villanygéppel* tesz kísérleteket.

T h a n K á r o l y a *vegértékekről* tart egy bevezető előadást.

XXII.) Választmányi ülés.

1869. január 17-én.

Elnök: S z t o c z e k J ó z s e f.

Elnök figyelmezteti a választmányt, hogy azon határozata, mely szerint a helybeli hátrálékos tagoknak is a nyugták utánvétel mellett küldessenek meg, szomorú félreértésekre nyújtott alkalmat; mire a választmány elhatározza, hogy az illető tagokhoz egy oly levél intéztessék, melyben a dolog állásáról felvilágosítottanak. Jövőre pedig a helybeli hátrálékos tagok az utánvételes nyugta megküldése előtt, egy levél által szölitandók fel a fizetésre

Ezzel kapcsolatban a titkár jelenti, hogy Horváth Zsigmond és Batizfalvy István tanár urak diplomáikat visszaküldték, és kiléptöket bejelentették. — Tudomásul van.

Titkár jelenti, hogy a Than Károly elnöklete alatt kiküldött ügyrendi bizottmány egyelőre a következőket indítványozza:

Tartassék minden hónapban egy rendes választmányi ülés (ha lehet valamelyik szakgyűlés után). Ezen gyűlésen a titkár és a pénztárnok a társulat anyagi

állapotáról tesznek jelentést. — Helyben hagyatik.

Titkár a megváltoztatandó alapszabályi pontozatokat olvassa fel; a 8-ik szakaszra vonatkozólag határoztatik, hogy a készitendő ügyrendbe azon pont is felveendő, mely szerint azon tagok nevei a közlöny borítékára ki fognak nyomatni, kik tagdíjakat kifizették.

A titkár felolvassa a rendes tagokúl ajánlottak névjegyzékét, kik is — észrevétel nem merülvén fel — mindannyian, számra 300-an a közgyűlésnek megválasztás végett elő fognak terjesztetni.

Miután a könyvtárnok kijelenti, hogy a nyári hónapokban történt huczolkodások miatt nem készíthetett könyvtári jelentést, a titkár készen nyilatkozik a közgyűlésen az illető jelentést tenni.

Titkár jelenti, hogy Czapkai József úr, az észak-amerikai Egyesült-Államok konsula Rumániában, mint pártoló tag 200 forintot küldött be. — Köszönettel fogadtatik.

XXIII.) K ö z g y ű l é s

1869. január 20-án.

Elnök: S z t o c z e k J ó z s e f.

Az elnöki megnyitó beszéd után az első titkár felolvassa:

a) A titkári jelentést.

b) A jelentést a pénztár állapotáról.

c) A jelentést a könyvtár állapotáról, mik is észrevétel nélkül tudomásul vétettek.

Az 1868-ki július 1-én tartott közgyűlés jegyzőkönyve felolvasztatván észrevétel nélkül hitelesítettet.

Az első titkár előterjeszti a választmány javaslatát az alapszabályokban tendő módosításokra nézve.

Az alapszabályi javaslatot a közgyű-

lés, részletes megvitatás után elfogadja, egyedül azon változtatást tévén benne A k i n K á r o l y indítványára, hogy ezentúl a 24 tagból álló választmány nem 3 év tartamára, hanem csak egy évre fog megválasztani, a lelépett választmány-tagjai újra választhatók lévén. A módosított alapszabályok a megerősítési záradékkal való ellátás végett a belügy-miniszteriumhoz fölterjesztendők.

Az első titkár felolvassa G r e g n s s G y u l a indítványát egy az állat- és növénykertekkel analog geológiai kert létesítésére nézve. Jóváhagyás esetében indítványozó fölkéri a társulatot, küldene ki kebeléből szakértő bizottságot, melynek teendője volna, a kert tervezetét részletesen kidolgozni, ha lehet, némi költségvetés vázát összeállítani, végre arról véleményt mondani, mi módon lehetne a szükséges költséget előteremteni.

A közgyűlés az indítványt tetszéssel fogadja s a társulat választmányát megbízza, hogy az érdekelt társulatok és intézetek szakférfiaival magát érintkezésbe

téve, indítsa meg a dolgot s kitelhetőleg mozdítsa elő.

Tagválasztásra kerülvén a sor:

a) Külföldi levelező tagúl Kriesch János indítványára megválasztatott:

Dr. L e u k a r t R u d o l f, a zoologia tanára Giessenben.

b) Pártoló tagúl Dr. C z a p k a y J ó z s e f, az Egyesült Államok főkonsula Rumánia részére, ki a társulat pénzalapjának növelésére 200 frtnyi alapítványt tett.

c) Örökítő tagokúl G s c h w i n d t M i h á l y gyáros Pesten és N a g y a j t a i K o v á c s I s t v á n kir. tanácsos Nagyajtán, kik az örökítő tagsági díjat a múlt év folytában a társulat pénztárába befizették.

d) Végre rendes tagokúl a választmány jelentése alapján megválasztottak összesen 300-an; neveik a Természettud. Közlöny II-ik füzetében közöltetnek.

Ezek után elnök megköszömvén a jelen voltak szives figyelmét, a közgyűlést berekesztettnek nyilváníttja.

XXIV.) S z a k g y ű l é s

1869. február 3-án.

Elnök: eleinte Kriesch János, majd Sztoczek József.

A könyvtár részére a következő ajánlékok érkeztek be:

Lajstroma azon pénz- és éremgyűjteménynek, melyet Nagykedei Fekete Sámuel, nyug. kir. udvari tanácsos, a természettudományi társulat tagja, a Székely-Udvarhelyi ev. refor. Collégiumnak megörzés végett ajándékozott, hogy e gyűjtemény idővel egy Székely muzeummá nője ki magát.

Kenessey Albert jelentése a közmunka és közlekedési miniszterhez a havrei nemzetközi tengerészeti kiállításról 3 példányban. — Köszönettel vétetnek.

A titkár jelenti, hogy a vidéki tagtársak közül többen az által is bizonyítják a társulat működése iránti érdekelt-ségüket, hogy a figyelemgerjesztő termé-

zeti jelenségekről, miket észlelniök sikerült, a társulatot értesítik. Így legközelebb is Holuby József Nemes-Podhagy-ról írja, hogy január 3-án, a Vág mentében mogyoró-virágokat talált, Hencz Antal Keszthelyről igen tüzetesen leír egy érdekes athmosphärikus jelenséget — két melléknapot — mely ott január 24-én délelőtt volt látható.

A titkár azon meggyőződésben, hogy az efféle érdekes jelentéseket a társulat mindenkor szivesen fogja venni, indítványozza fejzessék ki jegyzőkönyvileg a szakgyűlés azon óhajtása, bárha minél többen követnék e példákat és sziveskednének a feltünőbb jelenségekről hű leírásban a társulatot értesíteni. — Az indítvány elfogadtatott.

Szily Kálmán a *Holtz-féle vil-lanycsiga*-nek, melylyel a mult szakgyü-lesen néhány kísérletet mutatott be, szer-kezetét és működését ismerteti meg.

Dapsy László felolvassa érte-kezését a *Tisza-szabályozás befolyásáról a magyar talajra*.

A több részről tetszéssel fogadott értekezés bevégeztével a megpendített tárgy felett érdekes eszmecsere fejlődött ki.

Sztoczek József megjegyzi először is, hogy a budai meteorologiai észleléseiből kikerült párolgási adatokból aligha lehet bármi következtetést is vonni, miután a párolgó felület a padlason tartatik. Erre Sáy Mór fölemlíti, hogy az észleletek már két év óta nem a padlason történnek.

Sztoczek József megemlíti továbbá, hogy maga részéről nem merné állítani, mintha a Tiszaszabályozás okozta volna a kevesebb esőmennyiséget az utóbbi években. Abból, hogy a Fertő elenyészett, még nem lehet oly következtetéseket tenni, minőket értekező tett

Kodolányi Antal fölhozza azt a tapasztalást, hogy a gyakori kisebb-esők helyett most rendszeren erős záporok járnak.

Mindezekre Dapsy László azt jegyzi meg, hogy felolvasott értekezése csak kivonat egy nagyobb munkából, melyben a Tiszaszabályozás climatologi-kus befolyását is vizsgálja. Ha a szakgyűlés kívánja, jövő alkalommal ezt a részt is szívesen előterjeszti.

Mit a szakgyűlés örömmel elfogad.

Say M. *Tóth Imre*, ügyvéd M.-Vásárhely; Péntek M. *Vida Sándor*, ref. tanító Makó; Dapsy L. *Tyukodi Géza*, ref. tanító Makó; Komáromy L. *Török Ámos*, népt. könyvtárnok H.-M.-Vásárhely; Dapsy L. *Vajda Gyula*, ügyvéd H.-M.-Vásárhely; Dapsy L. *Várady Ferenc*, segédlelkész Apátfalva; Szabó F. *Vattay Miklós*, nevelő Szt.-György; Ivány E. *Veges István*, ref. lelkész Gellér;

Komáromy L. *Vlasssek Ede*, szerkesztő Buda; Entz G. Dr. *Wiener S. Joachim*, orvos Pest; Szily K. *Wieselmayer Gyula*, segédlelkész Temesvár; Szabó F. *Zilai István*, ref. lelkész Kanyár; Gonda B.

Összesen 116-an.

1868-ra a tagdíjat lefizették:

(1869 oct. 1 — oct. 31-ig.)

Balogh István, Bódogh Albert, Farbak István (Gyulán), Palánszky Soma, Popper van, Horváth Ignác, Károlyi Lajos, Kovács József, Tecsý József, Zalka Antal.

Összesen 783-an.

1869-re a tagdíjat lefizették:

(1869 octob. 1 — octob. 31.)

son, Ádám László, Laszly István, Lázár Lajos, Lengyel Endre, Lenhossék József, Liptay Ede, Lójka Károly, Losonczy László, Macsaj Lukács, Mádi Pál, Magyar Antal, Maszlaghy Ferenc, Meyer József, Medveczky Ferenc, Mezei Adolf, Miklovicz Balint, Mojsisovics János, Molnár Ferenc, Miskovszky Victor, Nadenicsek Domokos, Nagy András, Nagy Miklós (Tokaj), Nagy Sándor, Németh Pál, Neschnera Antal, Nyulassy Antal, Ocsváry Ede, Orbai Antal, Ormándy Miklós, Pájer Antal, Palánszky Samu, Palay Miklós, Papolezky Antal, Pap Sándor, Peck Agost, Pfenningendorf Antal, Pfleger Mihály, Pilz Ottó, Plichta Lajos, Plichta Soma, Podhraczký Ferenc, Pokorny Frigyes, Polgar János, Pollák József, Popper József, Preiszig Ede, Rák János, Raksányi Kálmán, Révay János, Rohrbach Antal, Römer Flóris, Roykó Victor, Rózsa Jakab, Sárkány Ferenc, Sass István, Schäffer Adolf, Schenek István, Schönberger Soma, Schultze Károly Gyula, Sebestyén Dávid, Sebők László, Simay István, Simenszky Sándor, Simonyi Antal, Sóky Gábor, Soltész Endre, Spányi János, Steinbach Antal, Steiner Victor, Szabó Károly (Tokaj), Szabó Mihály (H.-M.-Vasárhely), Szabó Mihály (Újszász) Szalacsy István, Széchenyi Lajos, Szekeres Mihály, Szemak István, Szilágyi Benő, Szobek Lóránt, Szulkovszky József, Tecsý József, Telbisz György, Tóth Imre, Tóth János, Tóth Mátyás, Török János (H.-M.-Vásárhely), Lovag Trautmann Károly, Trucker Antal, Turcsányi Ödön, Vajda Gyula, Varallyai Márton, Varrík Béla, Virányi János, Vladár Emil, Wiener János Joachim, Wissinger Károly, Zalka Sándor, Zemlinszky Rudolf, Zimay László, Zsoldos Imre.

Összesen: 1214-en.

Creative Commons License Deed

Nevezd meg! - Így add tovább! 3.0 Unported (CC BY-SA 3.0)

Ez a [Legal Code \(Jogi változat, vagyis a teljes licenc\)](#) szövegének közérthető nyelven megfogalmazott kivonata.

[Figyelmeztetés](#)

A következőket teheted a művel:

szabadon másolhatod, terjesztheted, bemutathatod és előadhatod a művet

származékos műveket (feldolgozásokat) hozhatsz létre

kereskedelmi célra is felhasználhatod a művet

Az alábbi feltételekkel:

Nevezd meg! — A szerző vagy a jogosult által meghatározott módon fel kell tüntetned a műhöz kapcsolódó információkat (pl. a szerző nevét vagy álnévét, a Mű címét).

Így add tovább! — Ha megváltoztatod, átalakítod, feldolgozod ezt a művet, az így létrejött alkotást csak a jelenlegivel megegyező licenc alatt terjesztheted.

Az alábbiak figyelembevételével:

Engedélyezés — A szerzői jogok tulajdonosának engedélyével bármelyik fenti feltételtől [eltérhatsz](#).

Közkinccs — Where the work or any of its elements is in the [public domain](#) under applicable law, that status is in no way affected by the license.

Más jogok — A következő jogokat a licenc semmiben nem befolyásolja:

- Your fair dealing or [fair use](#) rights, or other applicable copyright exceptions and limitations;
- A szerző [személyhez fűződő](#) jogai
- Más személyeknek a művet vagy a mű használatát érintő jogai, mint például a [személyiségi jogok](#) vagy az adatvédelmi jogok.

- **Jelzés** — Bármilyen felhasználás vagy terjesztés esetén egyértelműen jelezned kell mások felé ezen mű licencfeltételeit.